

UA-0031
First Year B. A. Examination
March/April – 2012
Political Science : Paper - II
(Indian Government & Politics)

Time : Hours]

[Total Marks :

સૂચના :

(૧)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination : F.Y. B.A.</p> <p>Name of the Subject : POLITICAL SCIENCE - 2</p> <p>Subject Code No. : 0 0 3 1 Section No. (1, 2,.....) : NIL</p>	<p>Seat No. : <input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/></p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center; width: 100%;">Student's Signature</div>
--	---

(૨) પ્રશ્ન-૧ ફરજિયાત છે.

(૩) તમામ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો :

(૧) ભારતના મૂળ બંધારણમાં કેટલી કલમો હતી ?

(૨) કોમવાદ એટલે શું ?

(૩) બંધારણની કઈ કલમને ડૉ. બી.આર. આંબેડકરે બંધારણના આત્મા તરીકે ઓળખાવી છે ?

(૪) રાજનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો ભારતના બંધારણના કયા ભાગમાં આવેલ છે ?

(૫) રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણી માટેના મતદારમંડળમાં કોનો સમાવેશ થાય છે ?

(૬) સંસદના બંને ગૃહોના નામ જણાવો.

(૭) દ્વિપક્ષ પ્રથા એટલે શું ?

૨ ભારતીય બંધારણનાં લક્ષણોની સમજૂતી આપો.

અથવા

૨ 'ભારતમાં બંધારણ ઘડતરની પ્રક્રિયા' - એ વિષય ઉપર નિબંધ લખો.

૩ ભારતના રાષ્ટ્રપતિના સ્થાન અને સત્તાઓનું ટીકાત્મક પરીક્ષણ કરો.

અથવા

૩ ભારતીય સંસદની રચના અને સત્તાઓ સમજાવો.

૪ ભારતના ન્યાયતંત્રનું મહત્વ તપાસો, તેનાં સ્વાતંત્ર્ય માટેની જોગવાઈઓનું મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

૪ 'ભારતમાં કેબિનેટ પ્રથા' - એ વિષય ઉપર નિબંધ લખો.

૫ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

(અ) કોંગ્રેસ પક્ષ

(બ) ચૂંટણી આયોગ

(ક) આમુખ

(ડ) રાજ્યપાલ.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Question no. 1 is compulsory.
(3) All questions have equal marks.

1 Answer the following questions in short :

- (1) How many articles were there in original constitution of India ?
- (2) What is Communalism ?
- (3) To which article of constitution Dr. B.R. Ambedkar has introduced as soul of constitution ?
- (4) In which part of Indian constitution the directive principles is given ?
- (5) By whom the electoral college is consist for the election of President ?
- (6) State the name of both houses of Parliament.
- (7) What is Two-Party System ?

2 Explain the elements of Indian constitution.

OR

2 Write an essay on 'The making of Indian constitution'.

3 Examine critically the status and power of the president of India.

OR

3 Explain the composition and powers of Indian parliament.

4 Explain the importance of judiciary in Indian and evaluate provisions for its independence.

OR

4 Write an essay on "cabinet system in India".

5 Write short notes : (any two)

- (a) Congress Party
- (b) Election Commission
- (c) Preamble
- (d) Governor.

हिन्दी अनुवाद

- सूचना : (१) पेज नं. 1 की सूचना नं. 1 के अनुसार.
(२) प्रश्न 1 अनिवार्य है ।
(३) सभी प्रश्नों के अंक समान है ।

9 निम्नलिखित प्रश्नों के संक्षिप्त में उत्तर दीजिए ।

- (१) भारत के मूल संविधान में कितने अनुच्छेद थे ?
- (२) कोमवाद क्या हैं ?
- (३) संविधान के किस अनुच्छेद को डॉ. बी.आर. आंबेडकर ने संविधान का आत्मा कहा है ?
- (४) राज्य की नीति के निर्देशक तत्व भारत के संविधान के किस भाग में दीए गए हैं ?
- (५) राष्ट्रपति के निर्वाचन के लिए निर्वाचकगण में कौन होते हैं ?
- (६) संसद के दोनों सदनों के नाम बताइए ।
- (७) द्वि-दल प्रणाली क्या है ?

२ भारतीय संविधान के लक्षणों की समजूती दीजिए ।

अथवा

२ 'भारत में संविधान निर्माण की प्रक्रिया' – इस विषय के उपर निबंध लिखिए ।

३ भारत के राष्ट्रपति का स्थान और शक्तियों का टीकात्मक परीक्षण कीजिए ।

अथवा

३ भारतीय संसद का गठन और शक्तियों को समझाइए ।

४ भारत की न्यायपालिका का महत्त्व और उसकी स्वतंत्रता के लिये किये गये प्रावधान का मूल्यांकन कीजिए ।

अथवा

४ 'भारत में केबिनेट प्रणालि' – इस विषय के उपर निबंध लिखिए ।

५ संक्षिप्त टिप्पणियां लिखिए : (किन्हीं दो)

(अ) काँग्रेस दल

(ब) चुनाव पंच

(क) उद्देशिका

(ड) राज्यपाल ।